

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Прем'єр-міністру України

ШМИГАЛЮ Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Піпи Н. Р. та інших, всього 3 депутата), оголошений на засіданні Верховної Ради України 18 лютого 2022 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.
матеріали на 5 арк.

З повагою

Руслан СТЕФАНЧУК

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: СТЕФАНЧУК РУСЛАН ОЛЕКСІЙОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000062EE150049384302

Дійсний до: 14.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 11/10-2022/49817 від 21.02.2022

841292

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 316/02-46

"17" лютого 2022 р.

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.

*Щодо реагування на спробу рейдерського захоплення
Національної комісії зі стандартів державної мови*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Шановний Денисе Анатолійовичу!

До нас звертаються громадяни, обурені збільшенням строку очікування на державні сертифікати про рівень володіння державною мовою. На нашу думку, це сталося внаслідок дій, спрямованих на дестабілізацію роботи Національної комісії зі стандартів державної мови з боку керівництва Міністерства освіти і науки України.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики на своєму засіданні 16 лютого 2022 року звернувся зокрема:

- до Кабінету Міністрів України з рекомендацією провести перевірку законності та наявності визначених законом підстав дотримання юридичних процедур при звільненні з посади Голови Комісії Демської Ориси Мар'янівни, та внесенні відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- до Міністерства освіти і науки України з рекомендацією не допускати неправомірного втручання в діяльність Комісії та забезпечити її діяльність відповідно до вимог законодавства;
- до Колегії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації Міністерства юстиції України з рекомендацією з'ясувати законність і у разі виявлення порушень переглянути зміни даних щодо керівника Комісії в Єдиному державному реєстрі

юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (опис порушень у сфері реєстрації додається).

В ході засідання Комітету державний секретар МОН України Сергій Захарін визнав, що був призначений 28 липня 2021 року (після набуття чинності норм законодавства про іспит) без державного сертифікату про рівень володіння державною мовою. Таким чином, суб'єкт призначення порушив вимоги ст. 25 Закону України “Про державну службу”, і на одну з найвищих посад в Міністерстві освіти і науки України призначено особу, яка не відповідає кваліфікаційним критеріям, встановленим для держслужбовців. Відповідно до ч. 1 ст. 25 Закону України “Про державну службу”, особа, яка бажає взяти участь у конкурсі, несе персональну відповідальність за достовірність наданої інформації. Міністр освіти і науки України не мав законних підстав для призначення Сергія Захаріна.

Щодо участі керівництва МОН у незаконній зміні керівництва Комісії

14 лютого 2022 року в МОН України відбулась нарада щодо розв'язання проблемних питань організації роботи Комісії під головуванням Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета за участі членів Комісії, представників Національного агентства України з питань державної служби та Секретаріату Кабінету Міністрів України. За інформацією від учасників наради, голова Національної комісії зі стандартів державної мови повідомила учасникам наради про порушення процедури зміни керівника Комісії, відсутність рішення Комісії та, відповідно, законних підстав для здійснення реєстраційних змін. Попри ці застереження, Міністр і державний секретар Сергій Захарін рекомендували членам Комісії внести зміни до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань на підставі протоколу засідання від 09.02.2022 р. Попри відсутність законних підстав для внесення таких змін до реєстру, ці зміни були внесені ввечері того ж дня, 14 лютого 2022 року. **Внесення цих змін (за рекомендацією Міністра і державного секретаря МОН) фактично заблокувало видачу державних сертифікатів щонайменше 5 тисячам українців.**

Після внесення змін до Реєстру Володимир Мозгунов як т.в.о. Голови Комісії надав окреме доручення заступнику керівника Апарату Комісії Щітці Л. Д. (додається). Він доручив забезпечити до 16:00 15 лютого 2022 року оформлення кваліфікованого електронного підпису т.в.о. голови Комісії Мозгунова В.В. для підписання документів Комісії. Це доручення прямо суперечить вимогам ст. 22 Закону України “Про електронні довірчі послуги”, відповідно до якої **формування та видача кваліфікованого сертифіката відкритого ключа без ідентифікації особи, ідентифікаційні дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа, не допускаються. Ідентифікація фізичної особи, яка звернулася за отриманням послуги формування кваліфікованого сертифіката відкритого ключа, здійснюється за умови її особистої присутності за паспортом громадянина України або за іншими документами, які унеможливають виникнення будь-яких сумнівів щодо особи, відповідно до законодавства про Єдиний державний демографічний реєстр та про документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи.**

Заступниця керівника Апарату Комісії Любов Щітка після вивчення нормативних документів щодо вимог оформлення кваліфікованого електронного підпису повідомила Володимира Мозгунова про зазначені вимоги законодавства та неможливість отримання електронного ключа третьою особою (в тому числі уповноваженою на це дорученням). Після цього на засіданні Комісії 15 лютого в присутності членів Комісії та помічника-консультанта народного депутата Романа Лозинського Володимир Мозгунов звинуватив заступницю керівника Апарату Комісії Любов Щітку в тому, що вона не виконала його окреме доручення. Однак відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону України “Про державну службу”, державний службовець зобов’язаний дотримуватися Конституції та законів України, діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Станом на 17 лютого 2022 року Оріся Демська повідомила, що зберігає цифрову печатку Національної комісії зі стандартів державної мови (яка використовується для видачі сертифікатів), оскільки до неї ніхто не звертався і

не надавав належно оформлених документів, на підставі яких вона могла б її передати.

Щодо пропозицій МОН про створення міжвідомчої робочої групи

На нараді в МОН України 14 лютого 2022 року також було ініційовано створення міжвідомчої робочої групи, яка виконуватиме комплексну перевірку роботи та стан виконавської дисципліни в роботі Комісії (із залученням представників Міністерства освіти та НАДС).

Ми вбачаємо недоцільним реалізацію цієї пропозиції, з огляду на наявність очевидного конфлікту інтересів у керівництва МОН і НАДС. Міністр освіти призначив на посаду державного секретаря особу, яка не спромоглась скласти обов'язковий іспит на підтвердження рівня володіння державною мовою. Керівництво НАДС систематично ініціює і адвокує законопроекти щодо виведення державних службовців з під дії "Про забезпечення функціонування української мови як державної" (наприклад, 5598 <https://nads.gov.ua/news/nads-pro-riziki-provedennya-ispitiv-na-riven-volodinnya-derzhavnoyu-movoyu>, 6090 https://fb.watch/aNtwmv_Iqr/). Така міжвідомча робоча група не лише не розв'яже проблем в роботі Комісії, а тільки посилить їх і може спровокувати звільнення співробітників Апарату. На нараді апарату Комісії заступник голови Комісії Володимир Мозгунов залякував працівників апарату тим, що ця робоча група (яка ще не створена) буде давати оцінку діям працівників Апарату, які сам Мозгунов вважає недбальством (аудіозапис розмови є в наявності у першого автора запиту).

Варто відзначити, що робота Комісії та її апарату має високу оцінку з боку профільних парламентських комітетів, зокрема, Комітету з питань освіти, науки та інновацій, Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Попри численні рекомендації цих Комітетів щодо розширення апарату Комісії, Міністр освіти і науки не вжив належних заходів і зараз Комісія працює завдяки 17 співробітникам апарату Комісії, чого явно недостатньо. Таким чином, створення міжвідомчої робочої

групи з таким предметом є недоцільним, а сама робоча група не матиме довіри суспільства.

Відповідно до ч. 5 ст. 17 Закону України “Про статус народного депутата України”, народний депутат як представник державної влади у разі порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, що охороняються законом, та інших порушень законності має право на місці вимагати негайного припинення порушення або звертатися з вимогою до відповідних органів державної влади, їх посадових осіб припинити такі порушення. Посадові особи органів державної влади, до яких звернуто вимогу народного депутата про припинення порушення законності, зобов'язані негайно вжити заходів щодо усунення порушення, а за необхідності - притягнути винних до відповідальності з наступним інформуванням про це народного депутата у паперовій або електронній формі. У разі невжиття заходів щодо усунення порушення посадові особи несуть дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність у встановленому законом порядку.

З огляду на викладене вище, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», з метою захисту прав та інтересів громадян України, просимо Вас невідкладно вжити заходів для усунення порушень законодавства, описаних в даному депутатському зверненні, зокрема:

— провести перевірку законності та наявності визначених законом підстав дотримання юридичних процедур при звільненні з посади Голови Комісії Демської Орісі Мар'янівни та внесенні відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

— ініціювати звільнення державного секретаря Міністерства освіти і науки України Сергія Захаріна, як такого, який не підтвердив відповідність кваліфікаційним критеріям, передбачених для посад державної служби;

— ініціювати службове розслідування щодо законності призначення Сергія Захаріна на посаду державного секретаря Міністерства освіти і науки України та всебічно дослідити законність дій суб'єкта призначення;

— ініціювати службове розслідування щодо Міністра освіти і науки Сергія Шкарлета (з відстороненням від виконання посадових обов'язків), який без законних підстав ухвалив рішення про призначення на посаду державного секретаря МОН України Сергія Захаріна;

— не ухвалювати рішення про створення робочої групи з представниками, які мають очевидний інтерес заблокувати роботу Національної комісії зі стандартів державної мови.

Відповідно до ч. 6, 7 ст. 15 Закону України “Про статус народного депутата України”, народний депутат має право брати безпосередню участь у розгляді внесеного ним запиту керівником органу державної влади. Посадова особа, відповідальна за розгляд звернення народного депутата, зобов'язана завчасно, але не пізніше ніж за три дні повідомити народного депутата про час і місце розгляду звернення. На вимогу народного депутата керівник органу державної влади, якому адресовано запит, зобов'язаний повідомити народному депутатові про день розгляду порушених у запиті питань завчасно, але не пізніше ніж за три дні до їх розгляду. Про дату та час розгляду просимо повідомити на електронну адресу pipa@rada.gov.ua.

Розраховуємо на належну реакцію Уряду на спробу атакувати державну мову та механізм здійснення іспиту на рівень володіння державною мовою. Копію відповіді просимо надіслати на електронну пошту pipa@rada.gov.ua.

З повагою
народні депутати України

Наталія Піпа (посв. № 316)

Лозинський Р.М. (222)
Васильченко Т.І. (319)
Тіро А.Р. (316)

2 додатки на 5 аркушах